(Published on *Institute for War and Peace Reporting* (https://iwpr.net

په پلازمینې کې نوي ښاري سروېسونه

تر هغه چې د کابل په ښار کې د برښنا (برقي) سروېسونو پروژه بیا رغاول کیږي، نو د بېړوبار اوکګړتیا د کچې د راټیټولو لپاره اوږده لار په مخ کې پرته ده.

په پلازمینې کابل کې د لوګي او موټرونو د ګډوډ حالت د اوسنۍ کچې په پام کې نیولو سره دا د حیرانۍ خبره نه ده، چې که د ښار اوسېدونکي په ښار کې د برقي سروېسونو د پروژې د بیارامنځته کېدو له امله د زیاتې خوښۍ احساس وکړي.

د کابل د لوېدیځې برخې اوسیدونکی، ۸۰ کلن حاجي فقیرمحمد له یوځای ځخه بل ځای ته د آسانه تګ راتګ ډېرې ښې خاطرې لري. نوموړی وایي: "په یوازې لس پنځلسو دقیقو کې به سړی ښار ته رسېده. هغه مهال دا ترافیکي ستونزې نه وې."

نن هماغه واټن په ښار کې د اوسېدونکو او موټرونو په شمېر کې د چټک ډېرښت له امله آن تر ځلوېښتو دقیقو پورې نه شي وهل کېدای.

اتیا کلنه مېرمن صنوبر په یادوي، چې د دفتر د پاکولو په خاطر به سهار له وخته د برقي سروېسونو په واسطه دندې ته تله. هغې به یوه افغانۍ د لارې کرایه ورکوله. اوس د ترانسپورت د کمبوت له امله هغه اړ ده، چې په ټکسي کې لاړه شي او ډېرې پیسې ورکړي.

صنوبر په ښار کې د برقي سروېسونوراتګ ته لیواله ده او وایي چې ددې کار له امله به بېرته د ځوانۍ احساس وکړي. په مېرویس میدان کې یو هټیوال، ۳٦ کلن الهام هم ورته احساس لري. هغه په موسکا وایي، لا په یاد مې دي، چې د برقي سروېسونو په واسطه: "په هغه مهال کې ښوونځي ته تګ یوه ساعت تیري وه."

نوموړي وایي، کله چې مې مشران ورونه دهغه مهال د برقي سرویسونو، په تېره د هغوی د ښځینه چلوونکو په هکله کیسې کوي، نو زه هېښ پاتې کیږم."

حاجي فقیرمحمد ته هم دا خبره په یاد ده، خو د سرویسونو د ښځینه چلوونکو پلوي نه کوي. هغه وایي، دا به ښه وي، چې دا ځلې ددغو سروېسونو ټول چلوونکي نارینه وي ؛ ځکه ښځېنه چلوونکې به د سرویسونو په چلولو کې بې حوصلې وې او زیاتره به ځوانانو ځورولې.

د چکوسلواکیا د دولت په مرسته اوس ددې جوړې شوې پروژې یو ځو برقي سروېسونه د کابل په لوېدیځ کې پاتې دي. د ۱۹۷۵ کال را په دې خوا د کابل ښار له مرکز ځخه هر لوري ته د سروېسونومزي غځېدلي وو.

د ۱۹۹۲ کال د دسامبر په میاشت کې د مجاهدینو د ببلابېلو ډلو ترمنځ جګړو پاتې ۸٦ موټرې هم ځای په ځای ودرولې. غځول شوي مزي غلا او د زړو اوسپنو په پلورونکو وپلورل شول

اوس په پام کې دي، چې د روان میلادي کال تر پایه د برقي سروېسونو پروژه بیا په کابل ښار کې راژوندۍ شي.

دترانسپورت د وزارت تخنیکي رئیس، غلام فاروق فاروقي وایي، د برقي مزو بیا غځول، د یو شمېر نویو موټرونو پېرودل او د چک په جمهوریت کې د کارکوونکو روزل څه ناڅه ۲۱ ملیونه ډالره لګښت غواړي.

په نوې جوړه شوې پروژه کې به برقي سروېسونه د ۵۰ کیلومترو په واټن د ښار ځلوریو لوریو ته تګ راتګ کوي.

فاروقي آی ډبلیو پي آر ته وویل: "موږ غواړو د ۲۰۰٤ کال تر دویمې نیمایي پورې سروېسونه (لږ تر لږه) یو لوري ته تګ راتګ وکړي. کار لاتراوسه روان دی، خو که خدای کول، د سپتمبر تر میاشتې پورې به د ښاریانو خدمت ته چمتو شي."

سروېسونه د چک جمهوریت د (اوسترو – سکودا) له کمپنۍ څخه پېرودل کيري، چې تخنيکي مرستې به هم چمتو کړي.

فاروقي ووېل، ښار ته د برقي سروېسونو راستنېدل به نه يوازې په پلازمينې کې د استوګنو ژوند آسانه کړي، بلکې تر ځنګ به يي ککړتيا هم لږه کړې، چې اوس يي ښار ډک کړی دی.

مهمه پوښتنه داده، چې اوس په ټوله ورځ په ښار کې برښنا نه وي، آيا ددې پروژې د چلولو لپاره به کافي برښنا پيدا شي؟

د اوبو او برښنا وزارت معين، محمد يونس نواندېش وايي، سره له دې چې تر اوسه دهغه وزارت بشپړ معلومات لاس ته راوړي نه دي، خو ډاډمن دی، چې ددې پروژې لپاره به داړتيا وړ برښنا چمتو کړای شي.

نواندېش وايي: "هغه سب ستيشنونه چې دې پروژې ته برښنا رسوي، تر اوسه مشخص شوي نه دي، خو موږ به د اړتيا وړ برښنا چمتو کړو."

هر څوک له دې ټکي سره موافق دی، ښار نوي ترانسپورت ته سخته اړتيا لري، تر څو په ښاري موټرو کې د خلکو بيړوبار کم شي، چې هر سهار اوماښام د سړکونو دواړو لوريو ته کتار ولاړ وي.

د آريانا د ليسې ښوونکې، نجيبه له خپلو دريو ماشومانو سره، چې له اتلسومياشتو څخه تر شپږو کلونو پورې عمرونه لري، تر مورګو پورې د ښاري سروېسونو د ډکېدو له امله ژړا ته نژدې شوې ده.

هغه وايي: "د اقتصادي کمزورتيا له امله نه شم کولای، ټکسي ونيسم او يا په بل کوچني موټر کې لاړه شم، له دې امله بايد ملي بس ته انتظار وباسم او په ډېرو ستونزو په هغې کې خېژم."

د ملي بس رئيس، انجنير محمد آصف وايي، په داسې يو ښا رکې چې نفوس يي له دوو مليونوڅخه تر څلورو مليونو پورې اټکل کيري، يوازې ۱۰۸ دولتي سروېسونه په کار بوخت دي.

هغه داخبره مني، چې د سروېسونو شمېره لږه ده، څکه سپرلۍ په ډېرو ستونزو موټرونو ته خېژي او آن د موټرو په دروازو پورې ځانونه نښلوي. هغه آی ډبليو پي آر ته وويل: " په ۱۹۹۲ کا ل کې په کابل ښار کې اته سوه ښاري سروېسونه موجود وو او نفوس يي يوازې يوملیون ته رسېده او له هغې سره بيا هم دا سروېسونه بس نه وو." نوموړی وايي، د هند، ايران اوجاپان هيوادونو منلي دي، چې يو شمېر نور سروېسونه هم چمتوکړي.

Location: [Iraqi Kurdistan](#)
[Iran](#)

Source URL: https://iwpr.net/ps/global-voices/%D9%BE%D9%87-%D9%BE%D9%84%D8%A7%D8%B2%D9%85%D9%8A%D9%86%DB%90-%DA%A9%DB%90-%D9%86%D9%88%D9%8A-%DA%9A%D8%A7%D8%B1%D9%8A-%D8%B3%D8%B1%D9%88%DB%90%D8%B3%D9%88%D9%86%D9%87